

NEMZETKÖZI ÉLET

Görögországi fejlemények

- Mi a célja az alkotmány felülvizsgálásának?
- A parlament — a diktatúra eszköze

Patakosz tábornok, görög belügyminiszter közölte, a kormány elhatározta, hogy 25 tagú bizottságot létesít az alkotmány felülvizsgálására. Amint az athéni rádió beszámolt, az alkotmány felülvizsgálásának célja megerősíteni a végrehajtó hatalmat, csökkenteni a parlamenti képviselők számát és megakadályozni azt, hogy a jelenlegi rendszerrel szembejövő emberek képviselővé válasszák. A Vradini című kormánylap a következőképpen kommentálja a határozatot: „Az ország politikai légkörét meg kell tisztítani az olyan pártszervezetektől, amelyek közvetlenül vagy közvetve fenntartásokkal élnek a rendszerrel, a fegyveres erőket, Görögország szövetségeivel, az igazságszolgáltatással, a biztonsági erőkkel és az ország társadalmi be-

rendezkedésével szemben. A képviselők politikai tevékenységének nem szabad túlmenni bizonyos határokon. Azok a személyek, akik formális szervezethez tartoznak, vagy ezek javára tevékenykedtek, illetve akiket a múltban ezért a tevékenységért megbüntettek, választójoggal nem rendelkeznek. Az ilyen személyek a jövőben nem lehetnek állami tisztviselők sem”. A jelenlegi athéni katonai kormány engedelmes, megcsönkített jogkörrel rendelkező parlamentet akar létrehozni. Lényegében arról van szó, hogy a törvényhozó fórum — ha ugyan megalakul — a katonai diktatúra eszköze legyen.

A belügyminiszter egy másik sajtóértekezleten nyilatkozott a Yarosz-szigetért deportált politikai foglyok helyzetéről. Mint mondtotta, a szigeten 6138 fogoly van, kö-

zöttük 235 nő. Tizennygy deportált beteg. A fogvatartott személyek között van Ilias Iliu, az ED/A parlamenti frakciójának vezetője és más baloldali politikai vezetők. Manolisz Glezozsól és Leonidasz Kyrkoszról a miniszter csak annyit közölt, hogy „biztonságban vannak”.

Patakosz tábornok azt állította, hogy G. Papandreu volt miniszterelnöknek és más fogvatartott centrista személyiségeknek kényszerlakhelyt jelölnek ki.

A stockholmi nemzetközi bíróság nyilatkozatot tett közre

STOCKHOLM (Agerpres). Az USA vietnámi háborús bűncselekményeit vizsgáló nemzetközi bíróság kedden folytatta munkáját. Lelio Basso olasz szenátor összefoglaló jelentést terjesztett a bíróság elé, s ebben hangsúlyozta, hogy az Amerikai Egyesült Államok megszegte a genfi egyezményeket, amelyek előírják, hogy a háború utáni igazságtételt választások

Szovjet párt- és kormányküldöttség érkezett Bulgáriába

SZOFIA. (Agerpres). A Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottságának és Bulgária NK Minisztertanácsának meghívására szerdán hivatalos látogatásra Szófiába érkezett a Szovjetunió párt- és kormányküldöttsége, élén Leonvid Brezsnyevvel, az SZKP KB főtákarával. A küldöttség megérkezésekor Todor Zsivkov és Leonvid Brezsnyev beszédet mondott.

Időszerű problémák az Egészségügyi Világszervezet 20. közgyűlésén — A román küldöttség vezetőjének felszólalása —

GENF. — Horia Liman, az Agerpres tudósítója közli: Az Egészségügyi Világszervezet 20. közgyűlésének első ülése az igazoló bizottság jelentésének vitáját. Dr. Mihai Aldea román küldött tiltakozott a csangajseksista küldött részvétele ellen. A kínai nép törvényes képviselőit — a Kínai NK képviselőit — rendszeresen megakadályozták abban, hogy részt vegyenek a szervezet tevékenységében, ami nemcsak igazságtalanság, hanem nagy néppel szemben, de sérti az Egészségügyi Világszervezet alapelveit is. Szó sem lehet eredményes egészségügyi együttműködésről addig, amíg a munkálataktól távol tartják a világ népessége országának küldötteit — mondotta.

A román küldöttség álláspontját más küldöttségek is támogatták. Az igazoló bizottság jelentését 90 szavazattal 6 ellenében és egy tartózkodással elfogadták.

Ezután hozzállt dr. Candau vezérigazgató jelentésének megvitatásához. Dr. Aurel Moga professzor, akadémikus, egészségügyi és népjóléti miniszter, Románia Szocialista Köztársaság küldöttségének vezetője felszólalásában megállapította, hogy az egyetemes egészség ellenkezője az egészségellenesség, amelynek mellőzése miatt a szervezet kívül maradt számos olyan állam, amely értékesen hozzájárulhatna a kollektív erőfeszítésekhez. Ilyen állam a Kínai NK, a Német DK, a Vietnámi DK és a Koreai NDK.

A román küldöttség vezetője elítélte az amerikai vietnámi agresszióját, hangsúlyozta, hogy a béké és a nemzetközi együttműködés érdekében megkövetelik az agresszió megszüntetését. A Vietnámi DK bombázásának végérvényes és feltétlenül megkövetelt, az összes idegen csapatok kivonását Dél-Vietnámból, a feltételek megteremtését ahhoz, hogy a vietnámi nép maga oldhassa meg belső problémáit.

A szervezet vezérigazgatójának jelentéséről szólva, hazánk képviselője megjegyezte, hogy az Egészségügyi Világszervezet összes nagyszabású programjai megvalósulnak, az orvosi és kisegítő személyzet hiányát. Ennek egyik oka, hogy az orvosok igyekeznek városokon letelepedni, ami csak súlyosbítja a falvak egészségügyi helyzetét.

A román küldöttség vezetője ezután kitért az orvosi személyzet toborzásának, képzésének és előlétetésének orientációjára, majd

hangsúlyozta, hogy a szervezet fordítson nagyobb figyelmet az orvoskére specializálási programjaira, főként azokon a területeken, amelyek összefüggnek az illető országok legfontosabb egészségvédelmi problémáival. A további programokat a közép- és kelet-európai országok legfontosabb egészségügyi problémáival. A további programokat a közép- és kelet-európai országok legfontosabb egészségügyi problémáival. A további programokat a közép- és kelet-európai országok legfontosabb egészségügyi problémáival.

Heves harcok Dél-Vietnámban

SAIGON (Agerpres). A dél-vietnámi hazafiak kedd délután újabb támadást hajtottak végre a Khe Sanh-i katonai támaszponton 14 kilométerre északnyugatra. A hazafiak erős aknák és géppuskázó állásokkal védték az amerikai tengerészgyalogosokat, s a 3. amerikai tengerészgyalogság 24 katonáját megölték. Egy amerikai katonai szövegjelentés szerint a harc több mint öt órát tartott, s a hazafiak utána visszavonultak a dzsungelbe. Az amerikai egységek

támogatására erősítéseket vezényeltek ki, egy B-52 típusú bombázó pedig tízszeres támadást hajtott végre a Khe Sanh-i katonai támaszponton, amely a hazafiakat visszavonulni kényszerítette.

A France Presse közlése szerint egy hazafias alakulat kedd este megtámadta a Saigon közelében lévő Qui Nhon-i amerikai repülőteret, s két robbanást idézett elő. A robbanásokból tüzérség keletkezett. Az amerikaiaknak halottjaik és sebesültek voltak.

Aurel Vijoli elvtárs látogatása a Magyar NK-ban

Timár Mátyás, a magyar forradalmi munkás-párti kormány elnöke szerdán fogadta Aurel Vijolit, Románia Szocialista Köztársaság pénzügyminiszterét, aki Valyi Péternek, a Magyar NK pénzügyminiszterének meghívására baráti látogatást tesz Magyarországon.

Az ezalkalommal lefolyt baráti megbeszélésen jelen volt Dumitru Turcus, Románia Szocialista Köztársaság budapesti nagykövete.

Egy megoldásra váró kérdés: Délnyugat-Afrika jövője

NEW YORK (Agerpres). Az ENSZ-közügyes rendkívül üresszékán részt vevő küldöttségek folytatják a tanácskozásokat, hogy kompromisszumos megoldásra jussanak Délnyugat-Afrika jövőjének

kérdésében. A vita középpontjában a más országok által is vállalt afrikai határozati javaslat áll, amely azt ajánlja, hogy létesítsenek ENSZ-közügyes bizottságot, s ez vegye át a Dél-afrikai Köztársaságtól Délnyugat-Afrika mandátumát és készítse elő a feltételeket ahhoz, hogy legkésőbb 1968 júniusáig megadják a függetlenséget a területnek.

Az ENSZ-titkárságon úgy vélik, hogy a közgyűlés ismét összeül határozathozatalra, mielőtt olyan határozati javaslatot sikerül kidolgozni, amely a küldöttség többségének támogatását élvezi.

A UPI híradása szerint „a nyugati hatalmak határozottan ellenzik a Délnyugat-Afrika feletti ENSZ-közügyes megújítást” ezzel a közgyűlés minden lépését.

PRONOEXPRESSZ

A pronoexpressz május 10-i húzásokának nyerőszámai:
I. 6 13 2 27 40 43
Pótszámok: 15 35
Nyerménialap: 551 140 lej.
II. 12 11 30 15 4 33 23 24
Nyerménialap: 452 292 lej.

Újabb általános sztrájk Adenben

ADEN. (Agerpres). A megszállt Dél-Jemen Felszabadítási Frontjának (FLOSJ) felhívására szerdán Adenben megkezdődött az idejénegyedik általános sztrájk, s megőntotta az egész protektorátus életét — jelenti a Reuter. Zárva vannak az üzletek, hivatalok, az iskolák, nem működnek a benzinkutak, szünetel az országot, légi és tengeri forgalom. A sztrájkot a gyarmati hatóságoknak és a Dél-arabiai Szövetség szövetségi kormányának terrorizációi ellen mondták ki. A sztrájkfelhívással egyidejűleg a FLOSJ fel-

kérte a lakosságot, fokozza a tüntetéseket és a brit gyarmati hadsereg elleni akcióit. A sztrájkfelhívás, hangot adva az adeni nép tiltakozásának, feltárja és elítéli a szövetségi hatóságok és a brit csapatok kegyetlenségét. A megtámadások következtében az utóbbi időben több mint 50 ember lelte halálát.

A France Presse szerint a brit hadsereg egyik szóvivője közölte, hogy a szerdán kitört sztrájk általános. Az angol katonák és család-juk parancsot kaptak, hogy ne hagyják el lakásukat.

Külpolitikai jegyzet

Finálé bonyodalmakkal

Noha vasárnap éjjelkor bezárul a Kennedy-menet, még mindig kátyuban vannak a hivatalosan három évet tartó vámtárgyalások. Egyelőre elhatározták, hogy pénteken felülgegyeznek a tárgyalásokat, s így lehetőséget adnak a küldöttségeknek, hogy újabb utasításokat kérjenek kormányuktól. Az utóbbi napokban főleg a vegyi és mezőgazdasági termékek vámjainak leállításáról folyt a vita; ez a probléma szembeállítja az Egyesült Államokat és a nyugat-európai országokat. E tárgyalások jórészt szétfeszítették azt a reményt, hogy az eredetileg tervezett 50 százalékos helyett legalább 20–25 százalékos sikerül csökkenteni a vámtarifákat. Az utóbbi napokban valóságos idegháborús hangulat jellemzte a tárgyalásokat. Az álláspont annyira merevek lettek, hogy ezt nem lehet többé palástolni, jöjjék a vita zárt ajtó mögött folyt. Még a GATT (Általános Tarifa és Kereskedelmi Egyezmény) ügyvezető igazgatója is kénytelen volt beismereni a kudarcot. Amikor a tárgyalások egyik részvevője óvatosságot csak annyit jegyzett meg, hogy „nem kell tragikusan felfogni az egy vagy két termék tekintetében felmerült nézeteltéréseket”, a rendszerint megfontolt E. W. White így válaszolt: „Ez igaz. De mi történik akkor, amikor 22 termékéről van szó?” Valójában a Kennedy-menetet részt vevő országok ennél több termék tekintetében nem értenek egyet. A nézeteltérések nemcsak a két nagy csoportra, az Egyesült Államokra és Nyugat-Európára vonatkoznak. Ellentétek merültek fel a nyugat-európai országok, főleg pedig az EGK-ban és az EFTA-ban tömörült országok között a kohászati termékek, a papír és cellulóz, az alumínium stb. tekintetében. A Kennedy-menet kudarcát beismerte Jean Rey, a Közös Piac kül-

döttségének vezetője is, aki kijelentette, nevéstéges volna az utolsó négy napban bízni, amikor hosszú évek sem voltak elegendők a megállapodáshoz. Az Egyesült Államok — amely eredetileg a tárgyalásokat kezdeményezte és amely végső fokon arra törekszik, hogy Nyugat-Európát megtartsa az amerikai áruk fő felvevő piacaként és behatoljon a fejlődésben lévő országok piacaira is — aggodalommal gondol arra, hogy a Kennedy-menet amelyhez annyi reményt fűzött, kudarcot vallhat. Az amerikai érdekek miatt ugyanis a Kennedy-menet kudarca sokkal több lenne a vámsökkentéssel kapcsolatos kezdeményezés sikerételenségénél. Eppen ezért genfi politikai megfigyelők körében nem tartják kizártnak, hogy az USA az utolsó pillanatban mindent elkövet bizonyos korlátozott eredmények eléréseért. Kétségtelen, hogy a meggyezésben érdekelték a nyugat-európai országok is, amelyek felvevő piacokért harcolnak és azt remélik, hogy a Kennedy-menet új lehetőségeket tárhat fel e tekintetben. Ezzel magyarázható, hogy az utóbbi napokban fokozódott a nyugati diplomáciai tevékenység, így rendkívüli gyűlésre hívták össze a Közös Piac miniszteri tanácsát s kedden Washingtonban hivatalosan bejelentették, hogy Dean Rusk külügyi államtitkár Genfben utazik, ha miniszteri értekezletre lesz szükség a megállapodás létrehozása érdekében.

Politikai megfigyelők véleménye szerint Brüsszelben és Washingtonban nagyjából már eldőlt a Kennedy-menet sorsa. Az esetleges kompromisszum, amely megmentené a teljes kudarcot, a nagyszabású nyugati tárgyalásokat, attól függ, hogy a főbb küldöttségek milyen újabb utasításokkal jelennek meg pénteken reggel a genfi tárgyalóasztalnál.

MARIN GHEORGHE

A festői fekvésű világhírű Karlovy Vary üdülőhelyet és gyógyfürdőt évente több ezer turista keresi fel. Képünk az Elefánt-kávézó ábrázolja, háttérben a városi színházzal.

Lehetne választások nélkül is...

Noha a paraguayi Alkotmányozó Gyűlés megválasztásának utolsó határideje 1968 volt, Stroessner tábornok sietett lebonyolítani a választásokat, hogy biztosítsa „újra-választását” az ország élére. Az Alkotmányozó Gyűlés, amelyben a Colorado kormány párt a 120 mandátum közül 80-at tart a kezében, hivatalos volt módosítani az alkotmányt, mégpedig az elnök által elhajtott értelemben. A jelenlegi alkotmány szerint ugyanis az elnököt csak egyszer lehet újraválasztani. Stroessner éppen ez késztette arra, hogy megteremtse a feltételeket ennek az előírásnak a módosítására.

A sors iróniájaként erre éppen az 1934. május 4-i államcsiny 13. évfordulóján került sor, vagyis amikor az államcsínynek az évfordulóján, amellyel Stroessner kezében ragadta a hatalmat, s amely óta Paraguay szomorú hírnévre tett szert: „a börtönök és a koncentrációs táborok hazája” lett. A jelenlegi választási menet, akárcsak az 1963 évi „választások” a demokratikus szabadságjogok mindenféle szavatolása nélkül zajlott le. A diktatúra által elismert politikai

frakciók a választások mögött megfigyeltek a választási komédiában, amelynek célja az volt, hogy elterelje a tömegek figyelmét az igazi demokráciáról vívott harcra. Azoknak az úgynevezett ellenzéki pártoknak a vezetői számára, amelyek részt vehettek a választási menetben, a szavazás bizonyos mértékben jelentett valamit, a néptömegek számára azonban nem volt egyéb egyetlen napig tartó régi és közismert komédiánál, amely után minden a megszokott mederbe terelődött: tovább tart az éhínség, a nyomor, a tudatlanság. Rio Paragay tartomány csaknem két millió lakosa közül 670 000 ember vett részt a szavazásban. A számadat elcsúszott pillanatra meglehetősen nagy különbség ha nem vesszük figyelembe azt a tényt, hogy a nyomor a terror körülbelül 800 000 ben-

sengésből. Stroessner azonban még így is attól tartott, hogy az Alkotmányozó Gyűlés nem fogja szelvé a tömegek figyelmét az igazságtételtől. Assumcióni politikai hírmagyarázókat szerint felkészült arra az eshetőségre is, hogy megválasztják újra. Ebben az e-

vetben alelnöki funkciót létesít, amelyet hadseregparancsnoki tisztsége mellett is betöltheti. Az Alkotmányozó Gyűlés össze- hívását és az elismert ellenzék (a liberális párt és a „febreristák”) egyébként esély nélkül részvételre egyes hírmagyarázókat úgy értelmezték, hogy Stroessnernek máris sikerült megszilárdítania pozícióját, a diktatúra hatalmát maradását.

Stroessner választási kombinációja — a Liberális Colorado és a „febreristák” közötti kombináció — a vázlatosoknak megfelelően eredményesnek bizonyult. Az azonban, hogy a Liberális Párt ismét a paraguayi politikai küzdőterre lépett, nem annyira Stroessner „demokratizmusának”, hanem inkább az USA külügyi államtitkársága presziójának tulajdonítható. Ezzel kapcsolatban a La Unidad Paraguaya című lap a következőket írja: „Dean Rusk külügyi államtitkár paraguayi látogatása után egyre több hangzottak az országban az úgynevezett Alkotmányozó Gyűlés megalakítását”. Az USA tudatában van annak, hogy egy Stroessner-jé- dik az is, hogy mind több a politikai fogoly, meg a kormányon lévő Colorado párt soraiból is.

Az ország népe szembeáll a diktatúrával, hankadatlanul küzd a jobb jövőért, a szabadságért és a demokráciáért.

ILEANA CHIRTU